

PGS. PTS. HOÀNG MINH

BỆNH LAO và NHIỄM HIV/AIDS

GUYÊN
LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

PGS. PTS. HOÀNG MINH

**BỆNH LAO
VÀ
NHIỄM HIV/AIDS**

(Tái bản lần thứ nhất, có sửa chữa)

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRUNG TÂM HỌC LIỆU**

**NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
HÀ NỘI - 2000**

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

- 1. Một số chuyên đề y học. Tập IV. Phóng xạ y học.** (Viết chung)
NXB Khoa học và kỹ thuật. Hà Nội. 1975.
- 2. Bài giảng sau đại học lao và bệnh phổi.** (Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1992.
- 3. Bệnh học lao và bệnh phổi. Tập 1** (Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1994.
- 4. Suy hô hấp.**
NXB Y học. Hà Nội. 1995. 1997. 1999.
- 5. Cấp cứu ho ra máu, tràn khí màng phổi, tràn dịch màng phổi.**
NXB Y học. Hà Nội. 1996. 1997. 1998.
- 6. Các chức năng ngoài hô hấp của phổi.**
NXB Y học. Hà Nội. 1996.
- 7. Giải đáp về bệnh lao.**
NXB Y học. Hà Nội. 1996.
- 8. Bệnh học lao và bệnh phổi. Tập 2.** (Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1996.
- 9. Tìm hiểu về bệnh lao.**
Hà Nội. 1997.
- 10. Sổ tay thầy thuốc thực hành** (Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1997.
- 11. Những điều cần biết về bệnh lao**
NXB Y học. Hà Nội. 1998. 1999.

- 12. Tài trí Việt Nam (Tập 1) miễn Nam trên đường giải phóng** (Viết chung)
NXB Trẻ. 1998.
- 13. Bàn về y đức** (Viết chung)
Hà Nội. 1998.
- 14. Chẩn đoán và điều trị y học hiện đại** (Dịch chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1998.
- 15. Chung một chiến hào** (Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1998.
- 16. BS. Phạm Ngọc Thạch Người thầy thuốc của dân**
(Viết chung)
NXB Y học. Hà Nội. 1999.
- 17. Giải đáp về một số bệnh phổi - phế quản thường gặp.**
(Sắp xuất bản)
- 18. Giải đáp về bệnh hô hấp**
(Sắp xuất bản)
- 19. Cấp cứu lao màng não, tràn dịch màng tim, tràn dịch màng bụng.**
(Sắp xuất bản)

LỜI NÓI ĐẦU

Từ giữa những năm 80 của thế kỷ này, nhiễm HIV/AIDS trở thành đại họa của loài người. Ở nước ta, nhiễm HIV/AIDS đến muộn hơn các nước Âu Mỹ khoảng 10 năm nhưng phát triển rất nhanh chóng. Từ một trường hợp đầu tiên được phát hiện tháng 12/1990 ở thành phố Hồ Chí Minh đến nay mới 6 - 7 năm đã có hơn 6.000 người bị lây nhiễm. Hơn 500 người đã chết trong số hơn 900 trường hợp đã chuyển thành AIDS.

Nhiễm HIV/AIDS không còn là chuyện của các nước Âu - Mỹ hoặc châu Phi xa xôi nữa mà đã vào nhà chúng ta cùng với bệnh lao trở thành vấn đề nóng bỏng của đất nước ta.

Số người chết vì AIDS khoảng 1/3 là do đồng nhiễm bệnh lao.

Với "Bệnh lao và nhiễm HIV/AIDS" chúng tôi muốn cung cấp những thông tin liên quan đến vấn đề này nhằm giúp các bạn đọc hiểu rõ hơn "bộ đôi chết chóc" đáng kinh khiếp này để có thể phòng tránh.

Cuốn sách nhỏ này chắc không tránh khỏi còn nhiều thiếu sót. Tác giả mong được sự góp ý của các đồng nghiệp và các bạn đọc.

TÁC GIẢ

PHẦN 1

ĐẠI CƯƠNG VỀ BỆNH LAO VÀ NHIỄM HIV/AIDS

I. ĐẠI CƯƠNG VỀ BỆNH LAO

1. Bệnh lao là một bệnh xã hội quan trọng

Một bệnh được coi là bệnh xã hội khi bệnh đó có những đặc điểm như sau:

- Số người mắc bệnh chiếm tỷ lệ cao trong cộng đồng, bệnh có tính chất phổ biến trong xã hội.
- Bệnh chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố xã hội như hoàn cảnh sống, mức sống, các hiện tượng xã hội như chiến tranh, chế độ ngục tù, hoàn cảnh bị áp bức, làm nô lệ, nghèo đói, thiên tai v.v...

Bệnh lao là bệnh xã hội với đầy đủ ý nghĩa nhất của từ này. Không những thế lao còn là bệnh xã hội quan trọng với độ lưu hành lao trong cộng đồng rất cao, số người mắc lao rất lớn không một bệnh xã hội nào có số lượng lớn đến như thế. Bệnh lao luôn luôn là tác nhân nhiễm khuẩn gây tử vong hàng đầu ở người lớn và là

nguyên nhân gây tử vong hàng đầu đối với người nhiễm HIV.

Năm 1990 Hội nghị quốc tế về bệnh hô hấp ở Boston Hoa Kỳ đã nêu rõ trên thế giới hiện có 1700 triệu người, đến năm 1994 là 1900 triệu người nhiễm lao tức là cứ 3 người thì có 1 người nhiễm trực khuẩn lao, cứ mỗi giây lại có một người bị nhiễm lao, mỗi năm có thêm 8 triệu người lao mới trong đó 4 triệu người lao phổi có trực khuẩn lao tìm thấy trong đờm và 4 triệu người lao phổi chưa phát hiện được trực khuẩn lao và các thể lao ngoài phổi (lao màng não, lao màng phổi, lao sinh dục v.v...), mỗi năm số người chết vì bệnh lao lên tới 3 triệu người. Trong thập kỷ này 30 triệu người sẽ chết vì bệnh lao. Gần 300.000 trẻ em sẽ chết vì bệnh lao trong năm nay.

Đáng lưu ý là 95% số người mắc lao và 99% số người chết vì bệnh lao đều ở trong các nước nghèo, các nước đang phát triển, 26% số người chết do lao có thể tránh được ở các nước đang phát triển.

Không những thế đa số những người mắc lao và chết vì lao lại là những người từ 15-60 tuổi, lứa tuổi lao động.

2. Bệnh lao về lâu về dài vẫn là một bệnh xã hội quan trọng.

Bệnh lao từ xa xưa đã tồn tại cùng với loài người như một bệnh hiểm nghèo, không thể chữa khỏi. Người nào